

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SZVOBODA JÓZSEF könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap minden szerdán. Kéziratok nem adatkak vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ügyvéd.	Nyitlertéri csikk soronként 40 fill.-ért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Ismeretlen czégek hirdetési díja előre fizetendő. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.
---	---	--	---	--

Karácson.

Ujra leborultál örök szeretetet hordozó szárnyaiddal, karácsonyunk édes éjszakája!

A legmagasztosabb emléket hirdető szárnyacsattogással bejárd a földtekét, s nyomokban felzeng az ártatlan szívek hosannája!

Bethlehem rozant istállója fényt derít a palotákra, a szalmaágyon született végtelen Király reményt önt a kunyhókban csüggedőkre. Az anyagi rabságban sinylődő világ eszmél jöttödn, a szív verése glóriára készítet, s bár dús gazdagok legyünk is, megaláz a napkeleti istálonak fenséges visója!

Dicsőség menyben Istennek, béke a földi népeknek! Ez áhitatot, e lelkesedést gerjesztő himnus pásztorok ajkán született; ma fényben úgy, mint sinylődő nyomorban, bécen és sikon, zajgó hullámokou dallamá kéi lelkesen. Mennyi hódolatot, mennyi szeretetet, mennyi reményt zárt e himnuszba az egyszerű pásztori szív. Kit illet meg a dicsőség e sár-golyón? Az erősség Istenét. Kit hirdet az égnek milliárd világa? Téged szánalmas szegénység szent osztályrészese, örök szeretetnek örök hirdetője: Jézus.

Születésed alkotó a világ-történelem legmagasztosabb aeráját; ifju életednek minden órája elpusztíthatatlan alapot teremtett annak az időtlen időkig fennálló épületnek, melynek ormán a kereszt felemelkedék és áldásos sugarait szórja a világ végezetéig.

Már születésedben szenvedtél a

bűnökbe fulladt emberért; mint mártírok mártírja leheléd ki kárhözottakat megváltó isteni lelked a koponyák hegyén; s hát ezért Neked hálátlansággal fizessen-e a világ?

Dicsőség menyben Istennek, ez lehet csak az ész alapgondolata szent születésednek évezredekén át megújuló fordulóján; béke a földi népeknek, míg csak fel nem hangzik a nagy ítéltre hívó harsona.

Dicsóséggel adózuunk sujtó, felemelő Urunk szent nevednek s a szeretetnek, az ártatlan szívek ünnepeinek határmegyéjén egyet kérünk könyörületese kezeiből:

Küldd el a békének hótiszta anyagát, örökzöld olajágával engedd, járja be a népek tengerét, a háborgó szívekbe öntsön vigaszt, békétürest, s az elhullott vér nyomába fakaszsa az egymás iránti szeretet hófehér rózsáit. Édes hazánkra, melynek cimerében megváltásod jele egy évezreden át sugározza keresztény hitünk játékon melegét; oh hozzád el a tespedés nyugtától feloldó békeség óráját, legyen az egy forrás, melyből e hazának minden gyermeke erőt merítve magasztosan tudja betölteni állampolgári feladatát. A már oly sokszor arcul vert nemzet építé fel segedelmeddel a kegyelmedből uralkodó király hatalmának fundamentumát. Kérünk:

„Emeld fel Hozzád a király szívet,
Értelme legyön, mint napod szeme.
Hogy végig lássa roppant helyzetét.”

A szeretet szent ünnepén esedezünk: küldd el vigasztaló angyalod a

szenvedőkhöz, csepegtessen az enyhet sajtó sebeikre, küldd el az árvákhoz, kik letört reményeik veszte fölött zokognak, keseregnek; küldd el a szegényekhez, add meg nekik a mindennapi kenyeret. — Az ártatlan szívekbe, kik mohó reményekkel várták csilingelő angyalkáid, kiknek születésed jöttén álmait festé égi kéz; önts erős hitet értelmet, szülő s haza iránti határtalan szeretet, oh, mert csak jövőukben így lehet remény.

Szétvonást, durva irigységet távoztass el tőlünk, dobogjon fel a haza minden gyermekének szíve a legszilárdabb egyetértésben, hogy nevedhez méltóan zengjék a Bethlehem pusztáján pásztorzivekből fakadt himnust: —

„Dicsőség menyben az Istennek
Békeség a földi népeknek.”

== Országgyűlés. December 19-én az országgyűlés mindkét háza ülést tartott. Ez ülések eredménye már előzőleg ismeretes volt a pártok állásfoglalásából. December 18-án ugyanis a parlament valamennyi pártja tanácskozási gyűlt össze, hogy a másnapi képviselőházi ülésen való magatartását megállapítsa. E megállapításnál irányadóul a vezérbizottság ülésében hozott határozat szolgált. Itt és a szabadelvűpárt értekezletén dönt el az a kérdés, hogy a képviselőház milyen álláspontot foglaljon az országgyűlés elnapolásával szemben. A vezérbizottság határozata az volt, hogy az elnapoló királyi kéziratot a ház tudomásul veszi, azt respektálja, egyúttal azonban tiltakozását fejezi ki az újabb elnapolás ellen, a mely az alkotmányba ütközik. Ezt a határozatot gr. Tisza István felszólalása után a szabadelvűpárt is teljesítményében egyhangulag elfogadta s kimondotta, hogy a ház folytonos

elnapolásában törvénytést lát s ezért most fog keresni, hogy tiltakozását megfelelő módon kifejezésre juttassa. A szabadelvűpárt határozatával nyíltan és férfiasan az alkotmány védelméhez csatlakozott. A kormányal szemben ellenzéki párttá alakult s a dolgok fejlődésére állásfoglalása mindenestre döntő fontosságu lesz. Önként érthető, hogy a többi ellenzéki pártok mindannyian hozzá járultak a vezérlő bizottság határozatához s így a 19-iki ülés tárgyai között kérdés még csak az maradt, vajjon meddig szól az elnapolás, s az ülésen meg fog-e jelenni a kormány. De a képviselők mozgalmával szemben a főrendek sem maradtak télenül. Megelőző napon két értekezletet is tartottak, egyiket Zichy Nándor gr., a másikat Csáky Albin gr. elnökléte alatt. A céljuk az volt, hogy a multkori határozattal szemben, mikor a főrendház kétfelé szavazott, most egyhangulag tegye magáévá azt a határozatot, mely elitéli a kormányt s óvást tesz az országgyűlésnek újabb, most már nemcsak a törvény szellemébe, hanem betűjébe is ütköző elnapolás ellen. Ilyen előkészületek után nyílt meg a december 19-iki országgyűlés. A mi csak történelmi pillanatokban szokott bekövetkezni, az egész ország, annak minden egyes törvényes pártja egy táborban volt. Nincs egy dissonans hang; mindenki a kormány ellen, vele csak Vészi, Gajári és Szóts Pál. Ez az ő pártja, ez a haladó párt. Vele szemben az egész nemzet, a tiszta hazafiság; az alkotmány megmentésére sorakozott hazafiak óriási száma. Nem lehet csodálunk, hogy a kormány nem jelent meg az országgyűlésen, A nemzeti értesnek e bámulatot, csodálatot érdemlő kifejezése előtt meg kell hátrálnia a hyperlojalitásnak. A meggyitársól elmaradt a szocialisták tervezett megjelenése is, s így az országgház környéke csendes volt; a két ház határozata — méltóságos, egyhangu, tanácskozása pedig nyugodt. A képviselőházban gr. Apponyi Albert a szövöttezett ellenzéki pártok nevében szólalt fel; biggad beszéde végén a következő határozati javaslatot terjesztette be, kérve a házat annak elfogadására:

És csókolta hosszason Bélát.

Aztán össze-vissza csókolta a kis Marit s a legkisebb Lilikét.

Egyszerre vig lett, elfeledte a lelke a szomorúságot. Még dalolni is kezdett. Azután játszott a zongorán. Majd vacsorát készített. Ő maga főzött mindig. A női erények megvoltak benne.

De hát a szíve gyöngye, a lelke nem köznapi. Sokan azt mondanák rá modernül, hogy az ilyen nő histerikus. Ezt mondaná rá az orvos. A köznapi ember: bolond. Mások meg, hogy különös; de ki megérti az ily szív dobogását: azt mondja rá, nem közönséges szívi nő. Pedig Judit társaságban nagyon komolyan viselkedett. Soha egy barátja előtt bizalmasan nem tárta ki a szíve titkát. — Színpadit jeleneteket nem rögtönzött, csak mikor egyedül volt, szállta meg ez a szent, nagy örök érzés. Inkább melankolikus, szomorú volt, mint vig, de azt hitték, hogy ilyen a természete.

Sőt mikor néha bosszontották, hogy Jenő az állandó házi barát, ő össze ráncolta homlokát s éles metsző tekintetével utasított vissza minden célzást, minden pletyka féltét. Ugy, hogy nem is merték vele bosszantani.

Ilyen volt Juditnak a természete. Az alakja magas, sugár, gyönyörű termet. És fekete dús haja övezte hófehér hosszukás arcát. A szeme valóság-gal égett. Gyöngye világos kékes színű szemével, mikor hosszán mélyen nézte Jenőt, ő nem állotta ki e tekintetet. Pedig igazán nézte mindig, félve titokban.

Furcsa érzés is az a szerelem, ezt definiálni nem lehet. Egyiknél gyöngébb, másiknál erősebb, éppen úgy, mint a virágnál az illat. Némelyiknek

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZAJA.

EGY CSÓK.

Írta: AZRÁ.

— A „Csiki Lapok” eredeti tárczája. —

Meghívott mégis. Pedig azt hittem, hogy e napon nem fog rám gondolni. Van szíve. Vagy talán az én boldogtalanságomban akar gyönyörködni. Nem, ezt nem hiszem. Hisz én már jobban ismerem a szívet, mint bárki más. Így szötte gondolatát Jenő urfi — annak hívjuk, mindenki ugy szólítja, pedig már vén legény — mikor felbontotta azt a fehér borítékba zárt kártyát:

Okvetlen jöjjön el édes Jenő! Judit. Elmegyek feltétlenül, ha nem tudom mi lesz is velem — mondá magában.

Hogyne hívta volna meg Judit asszony, mikor majdnem mindennapos volt náluk Jenő urfi. A gyerekek már úgy ismerték, mintha atyjuk lett volna. De el is kényeztette őket. Mindig vitt valamit nekik.

Judit sokszor écelődött is vele: Be kár, hogy magának nincs!

Jenő urfi ilyenkor valami keserű tréfát szokott mondani, a min más kacagott, Judit pedig elborult, kiment a konyhára s megtörülte szemét. De ezt nem is sejtette Jenő. De hogy is árulta volna el egyetlen tekintetével is.

Lány korában nem ilyen volt. Akkor érezte, tudtul adta, hogy szereti, most még jobban szereti, de jég hideg hozzá.

Magának nincs is talán szíve Judit — kérdezte egyszer Jenő.

Nincs, de volt, emlékszik? Ne célozzon — mondá Jenő — nem fogom a multat megbánni!

A jelent se bánja? Ah nekem nincs jelenem — de hagyjuk, nem jó a végtelékig vinni, a tüszurás. még ha gyöngye, akkor is fáj.

Igy szoktak magukban csevegni. Jenőt nagyon szerette Judit mint fiatal lány. Jenőnek akkor csapongott a lelke. Nem is figyelt a bakfis lányra. Juditból pedig asszony lett, mert nem akart lány maradni többet. Szinte vén legény, már közel a négy X-hez Jenő, s most mikor azt hiszi, hogy boldog az asszony, most szereti hévvel, igazán, s most Judit hidegsége még jobban vonzza.

Egy szép mult van mindkettőjük szívébe zárva. Senki se tudja más, csak ők ketten. Minek megbolygatni a préselt száradt virágleveleket. Ha hozzá nyulunk, szét porlik.

Minek az eltemetett emlékeket is fölbolygatni. A megszáradt, a szenvedélyek, a lángoló szeretettől üres szívek is összetörnek, ha fölbolygatjuk, mi bennök eltemetve él.

Ugy-e az élet szüli a regényeket. És azokat a szalakat, mely össze fonja s szét választja a szíveket, mi fonja?

Ugy-e ezt nem tudja senki.

Judit se tudja, csak érzi, hogy az ő szíve megválni nem tud Jenőtől soha. A sirba visz egy életet majd és ajkán egy név fog elhalni az utolsó szóban: Jenő.

Sokszor egymagában el-el mélyed. Gondol-

kozik. Mikor a hívót írta meg, akkor is ilyenformán tételődött magában:

Miért szeretem azt az embert én oly nagyon, mért nem tudom megvetni. Szeretetet nem érdeml és én mégis imádom. És mért nem lehetett az enyém. Nem zárhattam soha karjaim közé. — Nem csokolhattam ajkát soha. Bár egyszer, egyszer szoríthattam volna karjaim közé s adott volna Isten akkor oly erőt nekem, hogy mint a kigyó az áldozatát, halálra szoríthattam volna. Most legálább nyugodt, csöndes volna szívem. Egy-egy virágot dobnek sirjára, mikor az emléke megszálna lelkemet. De így nem vagyok nyugodt soha.

És játszonom kell ezt a hazug, bántó szerepet, férjem előtt. Talán nem ver meg Isten ezért, nem én vagyok hibás, szívem a bűnös, arról én nem tehetek, miért ad Isten ilyen szívet is. Férjem tisztelem, becsülöm. Jó ember, csendes férj. Minden kívánságomat betölti, s a gyerekeim, oh, ha azok nem volnának... közöttük boldognak érzem magam. Mindeniket forrón szeretem, ők a lelkem béke angyalai. — Mikor idáig ért a gondolat menete — elfojtott zokogásba tört ki.

Béluska jött be.

— Mi bajod édes Mama?

Ne sirj! —

Semmi, drága gyermekem, semmi baj nincs, csak elgondolkoztam nagyon s valami készített a sirásra.

— Honnan jössz te jó fiu?

Koresolyáztam mama! — Még Jenő bácsit is láttam, beszéltem vele. Holnap este itt lesz, azt mondta.

Gyere édes gyermekem csokoljalak meg.

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva

A képviselőház az országgyűlésnek királyi leirattal történt jelen elnapolását, a mely az 1867. évi X. törvényekik világos rendelkezésébe ütököz, törvényellenesnek nyilvánítja, kihirdeti, a főrendiházzal közölni rendeli; kimondja azonban e tény fölötti mély sajnálatát, elítéli a király ama tanácsosainak eljárását, a kik azt javasolták — a kiknek kinevezéséről az országgyűlés egyébiránt a szokott módon még értesítve sem lett — és csupán azért veszi tudomásul az elnapoló királyi leirattal az alkalmazkodik annak rendelkezéséhez, mert nem akar a törvényhozás két tényezője között olyan helyzetet teremteni, a mely a köztük való alkotmányos érintkezést nagyon megnehezítené. Egyuttal azonban a képviselőház tiltakozik az ellen, hogy a nemzeti érdekek gondos szemügyrevétele által sugart eme eljárásából a jövőt illetőleg a törvény feltétlenül kötelező erejének, avagy a nemzeti képviselet jogának hátrányára bármi következés vonassék le.

A tetzés után, mely Apponyi szavait kísérette, gr. Tisza István szólalt fel, kit az egész ház éljenzett. Az Apponyi által a szövegkeztet ellenzéki pártok nevében előterjesztett határozati javaslatához hozzájárult pártja nevében is. — Beszédében nyíltan kifejtette, hogy a törvénysértés, mely a háznak újabb elnapolásában rejlik, a szabadelvűpártot arra kényszerítette, hogy eddig követett eljárásával szakítson s tiltakozzék ellene. Nem szabad, ugymond, részletkérdések fejtegetésével a nemzeti egyetértés harmóniáját zavarni, s azért hozzájárul a határozati javaslatához. Mezőfi és Rátkay szólottak fel még; s azután az egész ház nagy lelkesedése közben az elnök kihirdette a határozatot, hogy Apponyi határozati javaslatát a képviselőház egyhangúlag elfogadta. Ugyanilyen egyhangú határozatot hozott a főrendiház is d. u. 5 órakor tartott ülésében. A kormány itt is távol maradásával tündökölt. Az elnapoló királyi kéziratához Máillath József gróf szólalt fel az összes főrendek nevében; beszéde végén pedig a következő tartalmú határozati javaslatot terjesztette be, mely bár a képviselőháznál mérsékelt hangban, de nem kevésbé határozott.

A főrendiház a mikor ő felsége az ímént felolvasott legkegyelmesebb leirattal hódoló tisztelettel tudomásul veszi, — miután a képviselőházban már kihirdetett újabb legfelső leirattól már kétségtelessé vált, hogy az országgyűlésnek újulagos elnapolása várható, alkotmányos kötelességéhez híven állást foglal az országgyűlés ismételt és immár rendszerre vált elnapolása ellen, mely által a nemzet a törvényhozában rejlő alkotmányos biztosítékot megfosztatik; mert sérelmes, hogy törvényeinknek a különösen az 1867. évi X. törvényekiknek világos rendelkezése ellenére az országgyűlés oly időben napolattik el, a mikor már többé nem is kétséges, hogy a múlt évi záruzámadás le nem tárgyalható s a jövő évi költségvetés meg nem állapítható; mert sérelmes továbbá, hogy az ország-

gyűlés folytonos elnapolása által a nemzetnek a törvényhozában letétmentézett alkotmányos jogai teljesen megsemmisülnek, s ez által megfosztatik a nemzet attól, hogy az ország pénzügyi és véraldozata fölött ön maga rendelkezék, s léteérdekeinek biztosítására a törvény-nyújtotta befolyást gyakorolja. Annál sérelmesebb ez, mert az országgyűlés működésének megakadályozása nemcsak nagy nemzeti érdekeinket fosztja meg alkotmányos képviseletüktől, de megbénítja az állam minden szervének törvényes működését, melyek a teljes és zavartalan alkotmányosság talaján épültek fel. A főrendiház ennél fogva utjaleg bizalmatlanságát fejezi ki a királyt ama tanácsosaival szemben, kik neki e ténylet javasolták s innepélyes óvat emel az ellen, hogy az országgyűlés működését elnapoló királyi leirat mai tudomásul vételéből a jövőt illetőleg a törvény feltétlenül kötelező erejének, vagy az országgyűlés jogainak hátrányára bármi következtetés vonassék le.

A főrendiház a javaslatot szintén egyhangúlag fogadta el s ezzel dokumentálta, hogy a nemzet alkotmányát egyformán félti ez ország minden polgára.

— **A kormány lemondása.** Fejérváryék úgy látszik, nem voltak elkészülve az országgyűlés mindkét házának egyhangú határozatára. Eddig legalább a képviselők egyik tekintélyes csoportja, ha nem is tartotta alkotmányos kormányának s így támogatását megvonta, de az éles oppozíció véle szemben nem alkalmazta; de a kormánynak az elnapolásban jelentkező újabb alkotmányellenes ténye a szabadelvűpártot is harca hirta ellene. Sőt a főrendiház maga is, mely a politikai szünetelők, pártusák igazalmaitól teljesen ment; elítélte a kormányt. Nem csodálkozhatunk, ha nemzeti akarattal ilyen erőteljes és semmi képpen félre nem magyarázható megnyilvánulásból a kormány mégis levonta a konkveniciát s lemondott. Kérdés csak az, vajjon ez a lemondás végleges-e? Ő felsége még nem döntött, hogy elfogadja-e. Sok függ azt hisszük attól, hogy milyen kilátások vannak a békére. Lehet-e remélni, hogy a közeljövőben a viszonyok kedvezőbben fognak alakulni. A koalícióban a békére való hajlandóság megvan, az kétségtelen. Viszont Lukács László, aki tovább buzgólkodik az ellentétek kiegyenlítésén, azt mondja, hogy ő felsége is kilépett eddigi merev magatartásából s hajlandó a kormányzást a koalícióra bízni. De e mellett ne feledjük, hogy a két faktor állapontja között óriási az elválasztó út. Ennek áthidalása fogja a jövő feladatát képezni. Erre a célra pedig a Fejérváry kormány nem alkalmas. Talán jó jelnek kell vennünk, hogy ő felsége a döntést magának fentartotta. Valószínűleg más politikusok véleményét akarja előbb meghallgatni. A Fejérváry kabinet raktíválása azonban a béke reménye megvalósulását kétségessé tenné. Minderre feleletet a jövőtől kell várunk, a mi nem késheik sokáig.

KARÁCSONKOR.

Karácson napján meneküljünk ki mi a politikai pártusák szenvedélyei közül. Rázzuk le saruinkról a köznapi élet sarát; tisztítsuk meg gondolatainkat az önző érdekektől: s szálljunk lélekben oda, a hol a legnemesebb ember, az Isten trónol.

Szomorú napokat él a haza. Szükségünk van arra, hogy visszatérjünk a bethlehemi szegényes jászolhoz. Nagyon messze távoztunk a gyermek Jézustól. — Pedig ő adott e nemzetnek létet, ő tartotta fenn 1000 év viharai között, csak ő lehet, ki gyöngéd szeretettel kiment a veszéylek viharából.

A szeretet születése a forrása ami erőnknek. A mai napon született ezme alapköve Szent István birodalmának. S ezer év múltán mintha újra — Isten tudja hányadikszor — vissza kellene szerezünk a hont; csakhogy most nincs Szent Istvánunk, ki csak a magyar nemzetért élt, érte munkált áldott jobb keze; ővé volt szívének minden dobbanása, lelkének minden gondolata.

Annál nagyobb szükségünk van a hitre; a mely bátorságot önt sziveinkbe; a reményre, mely nem enged cüggednünk; a szeretetre, melylyel Jézus az egész világot meghódította vér nélkül, áldozatok nélkül.

Bizalommal közeledhetünk. Lakájok nem állják utunkat. A királyok királya sokkal könyörületesebb, mint akik fölött ő is uralkodik. Lám, hogy ne tartóztatson vissza semmi, egyszerű nyoszolyát válaszott; kicsiny kis istálot palotájául, jászolt bölcsőjéül.

Az emberek akkor is önzők voltak, nem akarták befogadni, a miként most is üldözik; pedig megjelenése áldást hoz és békét és szeretet, ami a boldogságnak egyedüli forrása.

Mondjon bármit a világ, csufoljanak és nevesenek bár ki, nekünk drága kincsatunk az O tanítása, mi attól eltérni nem fogunk, mert az ezeréves Magyarország-nak ez a fundamentuma; e nemzet kezesítései volt és magyar; s ha valamikor Krisztus tanításait ki lehetne irtani szívéből, ha Mária országa hitellené válna Mária fiához, akkor ő is megteledkeznek a romlott magyarokról.

A székyé nép mindenkor makacson ragaszkodott ősi szent hitéhez, ez adott bizonyára erőt neki arra, hogy tevévéréhez a magyar nemzethez hű maradjon nyelvében, szokásokban és érzésben; ez adott neki erőt arra, hogy minden oldalon elleuség által övezve, az oláh és szász

népfajok közé beélkelve, faji jellegét nem vesztette el; hanem Erdélyt 3 százados külön állása után visszasadta az anyaországának, edes Magyarháznaknak.

Magyarországon és különösen a székelvöldön a vallás és hazaszeretet éppen olyan testvérek valának, mint a milyen igazi példás szerető testvére volt a székelv a magyarának. A hazaszeretet a vallás emlőin táplálkozott, onnan indult dicősegteljes utjára és oda tért pihenni vissza.

Magyarország templomaiban a hazaszeretetnek is oltárai vannak, imáink, énekeink csodálatos összahangba hozzák az emberek országának sorát az Isten országával, s mikor a legmélyebb titkot imádjuk, zeng az ének:

„Áldd meg országunkat,
Mi magyar hazánkat.
Vezéreljed jóra
A mi királyunkat.“

Erkölc nélkül nincs erős állam, vallás nélkül nincs erkölcs. A kereszténységben van a legmagasztosabb erkölcs megtesteültve. Halljátok az isteni mestert milyen meghatólag, lelkünköt, szívünköt felemelőleg szól ajkairól a fontos tan: „Szeressétek telebarátaitokat, mint magatokat“. Róma érleki istenei rabigába hajtották népet; mert Bacchus szentebb volt, mint Veszta; Mohammed vallása a török birodalmat Európa közprédájává tette, de a keresztény vallás mia is olyan tiszta, oly üdítő, oly felemelő! Krisztus fontos alakját 2000 év viharai sem tudták bezenyezni; pedig sokszor kísérelték meg az erőszak, a guny, a tudomány fegyvereivel egyaránt.

A modern társadalmi alakulás kétségbeesett küzdelmeket tolytat. Az eszmék óriási harcban állanak egymással. Egy egészen új osztály kér magának részt az emberi jogokból; a népek milliói támadnak föl a régi rendszer ellen; azt mondják, hogy rossz, hogy silány, el kell dojni, újat kell helyébe alkotni.

Mélyre ható társadalmi kialakulás rázkodtatásai fenyegetnek. Franciaországban már kitört. Recsegnek, ropognak a kipróbált intézmények. A vallást ime száműzték az állam oszlopai közül. Ki ne látná, hogy a francia állam a hitben milyen erős támasztékát veszette el. De tovább rombol e folyamot; megmérgezi a hadsereget, az iskolákat, a családokat, hogy tönkre tegye a hazaszeretetet s a haza fogalmát.

Nálunk is rohamosan halad a nemzetközi szocializmus; a hitetlen felforgató elemek mind nagyobb és nagyobb érvényesülést követelnek magoknak.

szinte bődítő az illata, elkábit ha sokáig szagoljuk s azért mégis jól esik, ha szagolhatjuk. Talán a szerelem a lélek illata. A kinek erősebb ez az illat, annak vége van, megvan az agya babánáza örökre, nem is tud gondolkozni, nem tudja mit tesz. De ha át is éljük ezt, ellian az illat s nem marad meg és olyan mintha semmi se lett volna. De éppen az a különőse, hogy vannak olyan gyenge teremtsékek, főképpen nők, kiknél az a büvös illat mindig megmarad.

Ilyen Judit lelke is. Ilyen szerelemmel van eltelve. Jenő pedig egészen más természettel van megáldva. Legalább úgy ismeri Judit, s azt hiszi, hogy eléggé ismeri, pedig családik ő is az ember ismeretében.

Mindenki bohém, könnyelműnek ismerte életén keresztül.

Sok ázüllött, tivornyázott éj hangja, ha egygő olvadna, igaz, tudna beszélni róla. Olyannak látszott mint korhely, őrös lelkű ember, ki csak a mának él, kit nem érdekel semmi. Csak alak.

Szép fú volt, igazi kedvenc alak. Kőnyű volt sokat szeretni, mert sokan szerették, de egynek sem érezte a szeretetét. Most igen, most érzi a Juditét. Ha végig tekint a multjára, elhibázott és helyre hozhatatlan az, de sok édes óra is repült el feje fölött. Fehér szálak vegytűnek már haja közbe, a dér lehetett érezi.

Jenő ilyen, de a szive nem fásult még el, csak az érzelme lassan, nagy nehezen törnek elő szívéből. Sokszor csókol egy képet... a Juditét. Mindig magánál hordja.

A hogy átolvasa a meghívó hártját, sietett bevisárolni, hogy ő is vigyen a karácsonyfára.

Apró kedves kis játékok vett. Gondolkozott azonban, hogy Bélának mit vegyen. Nem talált alkalmas tárgyat neki. Ő már nagyobb, ma-holnap gimnázista. De a könyves bolt előtt megállt. Be ment, vett valamit neki is.

Örömmel fogadták Bánykékánál. Más nem volt hiva, csak Judit szülői. A karácsony este a szeretet ünnepe, azt minden család a legszükebb körben szokta megülni.

A szeretet szent ünnepén, úgy kívánja valami érdecs, hogy együtt legyenek, kik egymást szeretik. Talán máskor nem is érzik ezt megasztoságát úgy, mint a szülői. Boldogok a gyerekek örömeiben. Előhozzák a karácsonfát. Látni azt a naiv, tiszta örömet a gyerekek arcán, mit a karácsonfakoz, az fölér a világ minden örömeivel.

Bánykékánál is volt karácsonfa. Mikor meggyújtották a karácsonfát, körülállta a három gyerek. Imára kulcsolták kezük és a mama, Judit asszony mondta elől, a gyerekek utána. Még Lilike, a kicsi csópp anygalka is motyogta az imát.

Aztán kiosztották a mit az anygalka hozott. Volt öröm, volt boldogság.

Ezt Marika — a Jenő bácsi anygalkája hozta, ezt is Lilike, köszönjétek meg — mondá a mama. Parulát ütöttek. Jenő össze csókolta őket.

Hát nekem nem hozott semmit a Jenő bácsi anygalkája — kérdé Béla.

Itt van Béla egy szép könyv. Majd ha nagyobb léz elolvassod. Sok szép és jó van benne. Mamád megmagyarázza lassan-lassankit, hogy mi van benne. Mielőtt megismernéd a világot, az embereket, az önzést, az érdekharcot, olvassad e könyvet, hogy a lelketed ne találja készületlenül

ez a rideg világ. Még álmodol boldogan, öntudatlanul, edes álmatok, majd fölébresz, az álmos el-tűnnek s a rideg való a te lelked meg fogja viselni, akkor vedd elő e könyvet, olvasgasd, s megnyugvást fogsz találni. És átadott egy szép imakönyvet.

Na csókol meg Jenő bácsit — monda Judit félénk, remegő hangon. Békusa megcsókolta — s Jenőnek a vén nagy gyerekek egy kövér könyvepp gördült le arcán. Egészen át volt szellemlülve. Judit soha se látta azt a rideg arcot ilyennek. Azzal az igéző szemével nézte. Őszetalálkozott tekintetük, s ha nem értették meg egy életen keresztül egymást, úgy e percben érezték egymás lelkének dobbanását.

Judit sietett ki a konyhára.

Jaj Jenő téged soha se láttalak így elérzékenyülve — mondá a csendes hallgatag férj, a ki Jenőt szerette, mint hű barátot.

Ne rörd fel és ne rördjél fel nénem — ez Judit szülőinek szól — ha az én úres, kopár lelkem is egy pillanatra magához tér, talán ez életben először. Érzem elhibázott életem egész súlyát lelkemre nehezíteni. És fáj, hogy már egy élet-tűnt el hátam mögött, mit vissza hozni nem lehet — Judit belépett — de Jenő folytatta:

A ti családi ünnepek, boldogságokatok látva abban az elejtett könnyemben, jadjult fel multam, bánatom, örömem. Ti jobban érzitek mi a családi boldogság, mi ez a kis gyerekek öröme. Ezt én soha nem érezhettem. A végzet megtagadta tőlem. Egészen el volt érzékenyedve. Nem is folytatta tovább. Talán még sirni is tudott volna.

Aztán másra terelték át a beszéd fonalát.

Gyógyogtek a gyermekek, játszottak, pajkoskodtak.

Ez alatt fölterítették.

Vacsora előtt a gyerekek aludni tértek. Elbucsztak a nagy mamától, nagy apától, Jenő bácsiától, apától, mindeniktől. És álmodtak boldogan, öntudatlanul.

A vacsora alatt már vidám, jó kedvű volt Jenő, mi Juditnak tulajdonítható. Ilyen előzékeny kedves vele szemben soha se volt. Ez este nem tudta játszani a szerepét. Érezte, hogy nem bírja tovább játszani. Jól esett ez Jenőnek.

A dus felrakott ételeket lassan, vig beszélgetés mellett fogyasztották el. Csak a nagy mama sohajtott néha nagyokat. Ha ezek a sohajok szólni tudtak volna...

Ismerete ő, jól tudta azt a lezárt, titkos regényt, annak minden lapját, mely Judit és Jenő között lefolyt.

A társaság még sokáig maradt együtt.

Jenő már távozni készült, marasztották, de de nem maradt. A lelke, ha nem is mutatta, ha vagnak is látszott, fájt. A bánat üzte, vitte.

Bucsat vett. Még az öregek ott maradtak.

Mikor távozott, Judit kikisérte a kézi lámpással, nem engedte a cselédnek ezt. Lement a lépcső-kön is. És mikor kezét akart Jenő csókolni, fülebe aucta: Köszönöm, hogy eljött mibozzánk. Erre gyöngén, remegve megcsókolta és gyorsan felazalad a lépcsőkön.

Másnap Jenőt halva találták meg szomorú csendes legény tanyáján.

Ez a mozgalom a legutóbbi politikai események hatása alatt jelentőségében óriásilag megnövekedett. A Fejérvári kormány taktikai esaként intépolta törekvéseit, mert egy célban egyetértettek, a mely cél most mindennél a legfontosabb, a nemzeti törekvések meghintásában.

Az egész nemzet a kormány ellen szegült; de a szociáldemokraták kezdetől fogva vak eszközeivé tölték fel magukat a kormánynak alkotmányellenes terveihez.

Nem volt egyetlen párt, mely ennyire megelégedett volna hazafias kötelességeiről; még a nemzetiségi képviselők sem csatlakoztak a kormányhoz, egyedül a szociálisták voltak kaphatók; mert nekik nincs vallásuk. Egyedüli hitvallásuk: anyagiás céljaik.

Nem kell tehát más országba mennünk, ha a szociálistáknak hazánk jövő sorsára való befolyását kutatjuk, nem kell a szociálisták hazafiasága fölött sokáig tőprengenünk; megbizonyították ók a lefolyt napokban, hogy előtűnt a nemzeti célok nem bírnak semmi értékkel; s komoly esetben bizonyára ók is Bebellet tartanának.

A szociálisták még erős, egy fajú népeknél is, mint a francia, valószággal romboló hatást idéz elő.

Eszméinek keresztül vitélet romok jelzik; utján sivárság, a semmit mondó nemzetköziség; hát még mi hova jutunk, ha e tán erősen vallásos és hazafias székelyeink lelkét sikerrel támadná meg; ha a népben nyilatkozó elégedetlenséget, mely a nadrágos és harisnyás emberek megkülönböztetésében rejlik, keresztényellenes és hazafiatlan irányba tudná terelni.

Ezek a gondolatok kétzeres súlylyal bírnak a magyar nemzetnek e gyászos karácsonyán. Minden családnak meg van a karácsonyi söldfája, telve reménnyel, csak a magyar nemzetnél; vonta meg a Gondviselés, hogy e napon a béke ajándékát megkaphassák.

Lépjünk a kis Jézus egyszerű hajlékába, a királyokkal térdeljünk eléje s esdjünk a nemzetre kitartást e szomorú napokban.

As ó tanai kell, hogy gátat vessenek a romboló munkának, az ó szeretete kell, hogy visszazereze számunkra a békét; a nemzetnek királyával való összhangzatos müködését.

Ha a kis Jézus szeretete besugározza a király szívét, s magához emeli: akkor be fogja látni, e becsületes, lovagias nemzetnek tiszta, nemes szándékát, végzetlen vágyát, hogy Szent István koránja mentől fényesebben ragyogjon; ne homályosítsa el azt semmi féle idegen földi hatalom, s egy célra törekedve, a kereszténység erősségétől támogatva, együttes erővel vessenek gátat belső és ha arra kényszerítenek, külső ellenség romboló munkájának is.

Ebben a reményben üdvöslünk lelkünk egész melegével. megtisztult szívünk minden gondolatával, szeretetnek tenkölt szép ünnepe napja: Karácsony!

Eadvé kérünk kicsiny Jézus, ki ugy szeretted a világot, hogy életed addad érte; adj békeséget földön az embernek, hadd széghessük:

„Dicsőség, dicsőség mennyben az Istennek!”

Rá csókolnám...

Rá csókolnám egy rózsaszálra,
Rá lehetném a lelkemet,
S ugy küldeném el messze hozzád,
De nem lehet...

Ha elotvasod majd e verset,
Gondolj egy róza szálra csak,
S egy néma, szótlan vallomásra...
Oh az szabad! —

B. P.

A szociálistákról.

Az emberiség szellemének hullámzásában a szociálisták a komor és fenyegető örvények közül való. Komor, mert a kormos gyárak műhelyeiből, a külvárosok nyomorult tanyáiból fakad; fenyegető, mert a modern társadalom küzdelmeiben meg-meggyűlémlő keserűség, tört existenciák csalódása, a legsötétebb materializmussá fajult érzelmek táplálják a fennálló társadalmi rend elleni harcában.

A szociálistáknak társadalmi viszonyainban van gyökere, érthető emberi érzelmek a mozgatói s keletkezésének, fejlődésének és szereplésének ismerete tanulságos, mert felismerjük a humanizmus, az emberszeretet terén elkövetett mulasztásainkat; de másfelől ismerete hatalmas bepillantást nyújt az emberi szellem mélyeibe is, melyeknek megismerése egyuttal utmutatás a szociálistákkal szemben követendő magatartásunkra nézve s legjobban óv, esetleg kiábrándít a szociálisták utópiáiból.

Mint civilizációk pártú ó szellemét jellemzi a merészség és a kiméletlen s szinte szabados lekirittizálása mindennek, mi eszméjével ellenkezik. Taktikájában, mint látni fogjuk, hasonló momentumok észlelhetők.

Az első szociálista az volt, ki gondolkodni és kritizálni kezdett afelett, hogy mért nyomorgok én, holott a másik bőségben uszik; mért küzdök én, míg a másik csak élvez. — Ezzel a szokás és hagyományok által megszenteselt vallási és emberi renddel jut összelütközésbe; ez az első lépés merész lépés, melyet még merészebbek követnek.

Az eszmecsere után csakhamar a hasonló helyzetben levők elvtársak lesznek s a modern industrializmus tömegnyomora hatalmas pártok létrejöttének veti meg alapját.

Emberi természet, hogy a ránk nézve kellemetlen helyzetben elégedetlenség vagyunk, a gőz és villany idegbontó korszakának forgatában pedig az elégedetlenség türelmetlenségé fajul s a jobb jövőn való türelmes munkálkodást sok embernél a képzelet által játszva megrajzolt boldog jövő képe váltja fel, mely lassanként uralkodó rögeszmévé válik. képtelen elméletekre vezet s az akadályokkal vagy nem számol vagy romboló dühvel nekik megy. —

A szociálistáknak, annak terjesztésében tényleg ma is nagy szerepet játszik a boldog jövő szertelenebből szertelenebb lefestése. Különböző irányai között azonban ma már mégis a doktrinair szociálisták a legjelentősebb, mely a tant tudományos alapokra igyekszik fektetni. E törekvéssel nyert a szociálisták a társadalmi gondolkodók előtt.

Marx nevéhez fűződik a szociálisták tudományos jelentősége; azelőtt inkább a pusztá frázisokban és tervezgetésekben merült ki. Egyuttal Marx volt az, aki a szociálistákat a forradalmi, antimonarchikus és nemzetietlen irányba terelte. Az agitáció terén s a politikai érvényesülésben kiméletlen szellemet honosított meg, bár elméletében azt hirdeti, hogy a szociálisták törvényesül bizonyossággal fog bekövetkezni erőszak nélkül is, mert ez a társadalmi fejlődés iránya.

Tanni a tudomány terén mozognak, azok fejtegetése és bírálat terjedelmes nemzetgazdasági értekezésbe férne csak el, mi az olvasótól szakszerű ismeretet is kíván. A főtétele azonban — legalább a propaganda szempontjából — nagyon világos és megnyerő. — Szerinte, mivel a töké és munka el van választva egymástól, vagyis mivel másé a föld, másé a kapitális, a munkásnak pedig csak a két keze van, ez kénytelen munkáját azoknak eladni, másnak szolgálatába állani. A töké pedig arra törekszik, hogy a munkást minél kevesebb bérért, minél többet dolgoztassa, mit a munkások szaporodása s az így növekvő kínálat folytán el is ér. Ó tehát kevesebbet ad a munkásért, mint a mennyit az ér, s így értékötöbbletbe jut. A földet és tökét tehát, mint a termelés eszközeit ki kell venni a magántulajdonból s mindazok közös tulajdonába adni, kik dolgoznak. Hogy aztán miként lesz ezentul, milyen lesz a gazdasági élet szervezése, az tervezgetés természetesen nála is. Hirdeti, hogy a magántulajdon a vagyonsokot hatalmassá teszi a vagyontalanok felett, mert az emberi természet öngó; de az öngó nem rosszalja, mert ez fogja sarkalni

a munkásokat, hogy minden vagyont a közös termelés céljaira kinsajátítsanak.

Az előadottakban van a tan végső konzekvenciája, olyan tétel, melyet a gyári munkás rögtön felfog s ha elégedetlen, könnyen követ és vall. Az agitáció terén pedig kitűnő érv. A kritika azonban, ha körülnéző, kimutatja utópistikus jellegét; e kritika egyuttal társadalmi mulasztásainknak is ostora.

A szociálisták felteszi, hogy a tulajdon, a szerzési ösztön nem az emberi természettel járó dolog, hanem azt csak a mai viszonyok hozzák magukkal. A szerzési ösztön tehát az emberekből kiirtható. E feltevés azonban alaptalan, félreértése különösen a modern individualizmusban felnőtt emberi természetnek. A szociálisták tapasztalja is, hogy milyen óriás feladatra vállalkozott az emberi természetnek a tan szerinti átalakításában. Kik a tantól várják a társadalom legboldogabb korszakát, sokszor kétségbe esnek azon, hogy a megváltó tannak mekkora akadályai az emberi természet, mely megkülönbözteti az anyém — tizedet, s mely képes közös célok és érdekek kedvéért társulni, de végelemzésben ezt saját érdekében teszi és semmiesetre sem mond le saját külön utjairól, céljairól, szóval egyéniségéről. A hány ember, annyi törekvés s a francia forradalom ősjognak nyilvánította azt, hogy kiki ugy boldoguljon, ahogy jónak látja. Vajjon sikerül összhangozt, egyöntetű rendszert behozni, s vajjon ha sikerül, nem éppen a változatoság iránti emberi vágy tőri azt össze?

A szociálisták ugyan azt hiszik, hogy sikerül majd olyan tökéletes rendszert beállítani, mely a változatoságról is gondoskodik; lehetővé lesz téve, hogy egyik foglalkozásról a másikra menjenek át az emberek s azzal foglalkozzanak, amire hajlamosak. Ez is tévedésen alapuló remény; mert az emberek legnagyobb részét valamely pályájára a kedv vezeti s kevés kivétellel azután válik meg, hogy hajlam is van-e hozzá. Az érettségizett diákok legnagyobb része fel a miniszterségig és Deák Ferenczig minden pályát tervbe vesz, míg aztán a döntésbe a viszonyok alaposan beleszólnak. A szociális társadalomban kényszerítő viszonyok nem lennének. Ez kecsesgató, de nem kell feledni, hogy az eredmény csakhamar az lenne, hogy egyes foglalkozásokra igen sokan pályáznának; képzelhető, mennyien ohajtának volna művészi pályán, a híres és dicsőség pályáján érvényesülni. S a szociális társadalom vagy egy-két évet a fiatalság részére megreszkizirozna, ami gazdaságilag deficit, vagy kényszerítőleg belenyulna a pályaválasztás kérdésbe s ekkor látná csak, mily elkecsesedett ellensége szerezne magának.

A szociálisták erre azt felelik, hogy a jövőnd rendszerlik nevelése oly tökéletes lesz, hogy a gyermekek hajlamát előre megállapítja és így a lényesebb intézkedések csak helyesek lehetnek. Ez azonban újabb feltevés s ha el is fogadjuk, kérdés, hogy azok meglesznek-e vele elégedve, kik általa sértve fogják magukat érzeni.

Újabb érvet vág ki azonban erre is a szociálisták: azt mondja, a tökéletesen szervezett termelés akkora anyagi jólétet fog eredményezni, hogy mindenki boldognak fogja magát érezni s a rendszer előtt meghajol. — Először az a tévedés itt, hogy az anyagi jólét csakhamar megszokott lesz, s ekkor nem idéz elő boldogságérzetet. Csak a küzdelem megszerzett anyagiak okoznak élvezetet. S ha anyagi gondok nincsenek a vágyak hatványozott mértékben fokozódnak s érvényesülésük tárgyát annál fokozottabb mértékben keresik. Vajjon ellesz-e kerülhet különösen a vérmesebb természetek részéről a rendszerrel való összelütközés? De meg aztán a nagyobb anyagi jólét, az általános béke folytán az emberiség szaporodása is páratlan lesz s a szociálisták tudósai az újabb idők tapasztalatai elől nem térhetvén ki, hirdetik is annak szükségét, hogy a rendszer a két nem érintkezését is szabályozás tárgyává tegye. Ezt ugyann azzal indokolják, hogy a fejlődés szempontjából szükséges, hogy csak az erősek, okosak érintkezzenek nemileg, hogy tökéletes utódok jöjjenek létre. Világos, hogy ez a tan gyengéjének leplezése az azt fenyegető jövőnd alakulásával szemben. Különbben is soha sem tudható, hogy kitől születik meg a tökéletesség.

Vajjon a tan sikeresen avatkozhatik a természet legtitkosabb munkájába?

Kiváló szociálista statisztikusok még azt is felhozzák, hogy a földgömbnek még óriás

területei vannak incultivált állapotban s a fölösleg azokon nyerhet elhelyesést. Európából emigálhatnak még az emberek a többi világ-részekbe. — A szociálisták a világot, kicsinyes hasznias érzelmek pedig nem lesznek, a családi kötelékek is megastlnek, az utazás pedig gyönyörtől leass. Az utazás ma is az, de a kivándorlás nem igen. Feledt a szociálisták, hogy az országokhoz való ragaszkodásban, a hazafiságban sok van a vidék, a természet, a környezet megcsókásából. Eltérő jellemeket, népfajokat hoznak ezek létre, úgy hogy az égalj változtatás pl. az egészségre is ártalmas lehet. Valószínű, hogy miként ma kényszerűségből vándorolnak az emberek és fájó szívet, úgy lenne akkor is. Vagy tán a rendszer kényszereszközök fog folyamodni? Mi lesz akkor a tökéletes összhanggal és boldogsággal?

Ne folytassuk tovább e dolgokat, inkább térjünk át egy más, az emberi haladásra értékesebb jelenségre a szociálisták történetében

A szociálisták közül sokan a helyett, hogy a mai társadalmi renddel feltétlenül ellentétbe helyezkednének, belátják, hogy sokkal hasznosabb a munkásságra nézve, ha praktikus politikát folytatnak. A kis ember boldogulásiának a lehetővé tétele célászerű s ha kell radikális reformokkal, anélkül azonban, hogy oly átalakulásokat ohajtának, melyek egyuttal az emberi természet átalakulását is egy csapásra szükségessé teszik, az a vezérelv az u. n. független szociálistáknál. Ez irány nem egyéb, mint radikális szociál-politika. S e téren a jövő feladatai különösen nálunk Magyarországon igen nagyok s egyuttal mutatják a modern társadalom mulasztásait is a munkáosztálylyal szemben. Már maga Smith, a nagy angol író, a nemzetgazdaságtan megalapítója mondja, hogy el kell jönni az időnek, midőn azok, kik mindennapi munkájukkal járulnak a mai társadalmi rend fenntartásához, az élet javaiból a tisztességes megélhetés feltételéhez hozzá kell jussanak. Ó nem volt szociálista, de belátta, hogy a társadalmi haladással a gazdasági életbe, a jövedelmi elosztásban nagyobb méltányosság kell meghonosodjék. A jövő egyik nagy feladata e téren azon akadályok elhárítása, melyek pár száz ember kedvéért sokak boldogulását akadályozzák. Jó honi példa a nagy hitbizományok kérdése. — Köztudomásu, hogy nálunk a nagy hitbizományok az ország legjobb vidékein gátólfák a kisbirtokok terjedését, mi a népesség szaporodására, az iparra, kereskedelemre egyaránt káros. Folyik is a nagy birtokok parcellálása állami támogatás mellett, de baj, hogy szerezésellen politikai helyzetünk gyakori változásai a közgazdaságilag és társadalmilag fontos akciókban lépésről-lépésre gátolnak.

Végtelen azon teendők száma, amelyekkel a nagy tömegek jólétét előlehet mozdítani; ezeknek sürgetése, a keresztülvital módzatainak kutatása, azon gyakorlati, de céljuknál fogva nagyszerű feladata lehet egy politikai pártnak s különösen a szociálistáknak, mint amely a legnagyobb tömegeket van hivatva képviselni. Az idealista szociálisták nevezhetik-e munkát kicsinyes toldos-foldozásnak s ók, kik a földi paracsomát egyszerű akarják megvalósítani, ábrándos egükből lenezhetik azt, de azok, kik egy kicsit ismerik a társadalmi fejlődés szintet lassu, de mindenesetre fokozatos és sok akadálylyal küzdő folyamatát, azok nem érthetnek egyet velük. S csak örvendetes, hogy e gyakorlati alkotó munkában a szociálisták is részt vegyen, amely éppen radikális szelleménél fogva a szükséges intézkedések gyorsabb megvalósítására a folyton ösztökélő erőt fogja képviselni.

Dr. Nagy József.

Sándor Erzi.

Budapest, december hó.

Székely vértünk egy csodás jelensége ejtette bámulatható közlebről a m. kir. operaház közönségét.

Rögen keltett ilyen izgalmat egy énekesnö debut-je, a milyen Sándor Erzi első felléptével keletkezett.

Jóléso érzéssel vehetünk róla tudomást, hogy korunk egyik legnagyobb és legelső coloratur-énekesnöje, székely nő lesz. Mint székelyek, lelkesen ünnepejük mi is őt és szívesen üdvözöljük.

A madárdal nem fakad tisztább érzésből, mint e lányka hangja. Csicsérgése, mint a folyó szinarany bugyog elő a torkából. Isten

különös adománya teszi azt, hogy a hangszálal olyan meglepő módon vannak csoportosítva és formálva, hogy a coloratura szédítő ugrásait, változásait és magasságait a legnagyobb könnyedséggel játsza énekli, pajzánkodva csattog a dal az ajkáról s oly mély érzéssel mégis, mintha szíve forró véreinek párja lenne minden elröppelő dalban.

Ugy tudjuk Sándor Erzi tősgyökerező székely ivadék. Atyja Sándor József, az anyja Sebesy Róza. Kolozsvárt született és még alig ráta le a magáról az iskola porát. Törékeny, fejlődésben levő alak. Inkább kis gyermektől, mint nyulank. Valódi székely típus. Könnyen mozgó, fűre és eleven. Az udvarhelymezei Sándorok közül való. A két fénylő szeme, ragyogóvá teszi lányosan úde fiatalos arcát. Poetikus Mignon alak. Lelkesedő tekintetére ha ráborul a szenvedés bánata, összeszorítja szívünket a fájo érzése.

L a k m é t énekelt első felléptekor. Ki emlékszik arra, hogy ki és mikor énekelt ezt a szerepet az operaházunkban magyarul?

Franciául vagy olaszul szólalt meg minden öt-hat évben Lakmé-bánata utáunk s még reménykedni sem tudunk, hogy valaha édes anya nyelvünkön csendüljön meg a híres madár-ária.

S milyen ünnepe volt egy ilyen előadás! De hozzá milyen előkelően magas helyárakat kellett érte fizetni. S mit élveztünk ellenében? Nagyon sok üveg hangot, egyik vagy másik iskolának a kitűnőségét, sok-sok emberi szorgalmat és tudást. De mindig megmaradt az az érzésünk, hogy a coloratura megsemmisíti az érzések nagy részét a technikájával, tulságosan raffinált kifejezéseivel és tühegyével bíró magasságaival. Mindig az érzés hiányát panaszoltuk a közelebről hallott Lakmék-nál.

És itt emelkedik szédítő magára Sándor Erzi. Minden hang, ami az ajkáról elröppen, a szíve mélyéből fakad és a szívhez szól. Csak a szív érzése tud érzést fakasztani a hallgató szívében. Közvetlen, meleg érzés árnyalja be minden dalát és minden szavát. Kifejtése, hogy magyarul beszél, ideálisan szép. Lágyan, tisztán és érthetően tagol. Lám az ő szájában mennyire alkalmas a magyar nyelv az opera legnehezebb áriája is. Drágán fizetett többi énekesnőink mindig csak a nyelvünk érdeségére, nehezen tagolhatóságára és darabosságára panaszokodnak.

Azért tanulják oly nehezen magyarul a szerepeiket.

Hát most hallhatjuk Sándor Erzsi-től, hogy a magyar nyelv milyen hujlékony, könnyed és színes. Mennyire alkalmas az operára is, ha egy isten-áldotta tehetség ajkán csendül meg.

Lelkes öröm töltötte el lényünket, annak a kis csoport székelynek, a kik azon az emlékeztető estén, az operaházban összevándítottunk. Éreztük, hogy ez a székely leány büszkeségünk, aki véreire diszt, diadalt és sok-sok elismerést fog még életében arasztani.

És itt nem felejtik el valamit felemlíteni. Sehol sem halottam annyi szép hangot, oly mély és meghatározó érzéssel énekelni az embereket, mint éppen a székely földön. Mindig eszembe jut az az eset, — ha szép férfihangot hallok, a mi velem történt. Akkor még Szentmártonon laktunk.

Egy kora nyári hajnalban, a mikor még nem is pirkadt, az ablakom alatt énekelve egy legény haladt el. Az erdőre ment s az ökrök mellett haladt. Az egyik ökrön nagy öblös csengő szólt, az adta a zenei kíséretet ahhoz a szívől fakadt dalhoz, a mely a legény melléből elötrött. Valami bánatos dalt énekelt. Felültem az ágyban s hallgattam a bánatát, mely ott rezgett az éneke minden hangján. Soha dal úgy össze nem szorította a szívemet, mint e legény bánatos éneke és se azelőtt, se azóta nem hallottam olyan szép férfi-hangot, mely oly gazdag lett volna kifejezéseiben, hatásában, mint ennek az egyszerű falusi legénynek a hangja. Elbűvöltem, lenyűgözött és csalt magával, mint az alvástót. Felkeltem, utána mentem és kikísértem a hegyek közé fel, a míg énekelt. Csendes volt még mindenfelé a falu és a táj. A hangja messze elhallatszott a csendességben, a kutyák sem ugattak s még a nesz is pihenve figyelt a gyönyörű hangra.

Isten tudja, mi lett ebből a hangból és a legényből. Ha néha jövedve van Takács Mihály-nak az operaház nagy híri tagjának, ha el fogja a lelkesedés baráti körben, ó töle hal-

lottam néha úgy énekelni a magyar dalt, a a hogy az én székely legényem akkor énekelt. Fényördök koszoruzta szűkebb honunk táján hány gyönyörű hang születik és enyészik el észrevétlenül.

Mint a mezők virágai. Ha senki észre nem veszi őket, illatukat vesztre, elhervadnak és nyomtalanul elmúlnak.

Szegények vagyunk, a mindennapi élet terhe agyon nyomnak. Képtelenek vagyunk, hogy a művészet terén érvényesüljünk. Ehhez mód kell és támogatás.

Ha az illetékes tényezők a mi székely földünkön szétneznak vagy egyszer, sok becses hanganyagot találnának erre felé, a melyek éppen egy megérdemelnek a kiművelést, mint akárhány zsidókántoré. Mert a fenyves levegőben a hangszálak erősek maradnak és tiszták.

Van mindenkünk Aranyunk, rezünk, márványunk, savanyúvizünk, remek tájaink, most kerül a sor a csudás hanganyagokra s mégis szegények vagyunk és azok maradunk. mert nem tudunk érvényesülni.

Mennyit küzdhetett Sándor Erzi is, a míg feljutott oda, a hol szárnyat ad a hírnév és diadal s emeli ijesztő sebességgel felfelé a dicsőség honába.

Nagy szerencséje volt az, hogy egy olyan lelkes férfiunk, mint Farkas Ödön kolozsvári zenekonservatoriumi igazgató, keltette fel a figyelmét. S töle nyerte az első kiképzését, aki mindig gondos figyelemmel egyengette haladását, s megvetette nagy jövő-jének szilárd alapját.

Itt a fővárosban az áldottlelkű Maleczkyné vette át a kiképzését. Bámulusos az a rajongás és szeretet, a melyel Maleczkyné becézte mindig Sándor Erzsi-t. Az édes anya több odaadást, figyelmet nem tanusíthat gyermeke iránt, mint a milyennel ez a nagyhírű tanárnő elhalmazta és körülvette legkedvesebb tanítványát.

Ragógo arccal örült növendéke nagy diadalának s boldogságtól sugározva ölelte keblére az előadás után, kedvencét.

Mindenki dicsérelően nyilatkozott Maleczkynéről, azután amit Sándor Erzsi-től a Lakméban hallott. Sok ilyen boldog estét kívánunk Maleczkynénak ehhez, mert nagy része van abban, hogy a Sándor Erzi tehetsége olyan remekül és elbűvölően érvényesült s az operai növendékből egy csapásra elsőrangú művész-out lett.

Az előadás megkezdése előtt ott állott ez a kis leány, nehéz brokát-jelmezében, s oly öntudatosan nézett körül művész-társai között, mintha velük töltötte volna élete legnagyobb részét. Kis történet lehozta a nehéz palást. Sajnáltni lehetett, hogy görnyedéssig megrakták diszszel.

Az előadás végén oly erősnek tünt fel, oly magasan állott partnerei fölött, mintha egy emberöltő telt volna el az este, s a gyenge törékeny lánykából egy hatalmas hósnó alakult volna ki.

Szerencse kísérje élete összes utain. Ne feledje soha, hogy székely leány, székely vér csörgedez erejében s a fényből és dicsőségből, ami elárasztja emelkedésében, soha se feledje ki a székelyt. (dr)

KETTEN.

— Semmink sincsen. babám.
Hogy élünk meg vajjon?
— Egy kunyhó és egy sziv
Elegendő vagyon.

— S ha kopott lesz ruhánk.
Mosolyog, aki lát.
— Mindig otthon ülünk.
Nem bámul a világ.

— És hogypha majd gyakran
Nem lesz eledelünk?
— Reggel, délbe, este
Csókol ebédelünk.

— Fűtellen szobában
Nagy hideg lesz nálunk.
— Egymást átölelvé
Soha meg nem fázunk.

— S ha majd — hárman leszünk...
Miből tartjuk el Öt?
— Ej, no, hisz az Isten
Ahhoz is ad erőt!

Karácson-estén.

A harang megkondult s ércszava, mint egy diadalkiáltás zúgott a levegőben: Megszületett a Megváltó!

Ott, a nagy palota elegáns kis szalonjában egy sápadt arcú asszony zokogva temeti arcát a diván himzett vánkosába.

Karácson! A szeretet ünnepe. Mindenki családjá, hozzátartozója köré siet, csak ő ő van egyedül.

A kicsi kunyhócskában boldogan buvik össze gyermekével a szegény édes anyja és ő Szentimrey Tiborné a soktól irigylett gazdag, dugzagdag asszony — egyedül van.

Felemeli fejét s szemeit ráfüggeszti a keresztre feszített Krisztus képére.

— Te... — suttogja száraz ajakkal — te, ki a legkínosabb halált el tudtad szenvedni az emberiség bűneiért, te, hogy tudtál olyan kegyetlen lenni?

Az asszony elhallgat s Megváltó glóriás arca szigorúvá válik.

Feláll a pamagról s tántorogva megy a Krisztus-képig. Ott lerogy a földre s kétségbeesetten sikoltja:

— Mért vetted el tőlem?

Nem kaptál tömjént, aranyat a keleti királyoktól: mosolygó gyermekarcra, ártatlan gyermek lélekre volt szükséged?

Viszsa adod? — Óh! szólj, kegyelmezz Uram! Kitarja esdeklően karjait s az Ur arca még szigorúbbá válik.

Leszegedett jobb keze megmozdul s éléje tart egy képet.

Az asszony megtántorodik...

Ah! Karácson — suttogja — tavaly — Karácson!

Eltakarja kezével arcát. Uram kegyelmezz! Nézz ide — parancsolja az Ur — s az asszony oda néz. Homályos barátságos kis szobát mutat a kép.

Egyik sarkában diszesen faragott ágyon kis fiu fekszik.

Arcája tüzipiros s kicsiny keble úgy emelkedik, úgy lebeg.

Az ágy mellett alacsony puffon egy férfi ül. Arca oly rettenetes sápadt. Nagy-nagy szenvedés nyoma látszik rajta.

Erős, nagy kezét kinyújtja s a gyermek belekezdi parányi forró kacsoját.

S ah!... most, most megszóllal...

A hangja gyenge, félénk:

— Apa, édes apa, itt van a Jézuska?

A nagy kemény férfi zokogva borul a kicsi lázas képre.

Fiam, édes fiam, aranyos Gézácskám!

Ugy-e jobban vagy? Ugy-e nem hagysz itt?

A kis fiu felül ágyában s mosolyogva cirogatja az apa könnyes arcát:

— Édes apa, nem fogok meghalni, de mond csak itt a Jézuska?

— Mindjárt itt lesz gyermekem.

Apa — suttogja a fücska — valamit elfelejtettem megírni a Jézusknának.

— Mit drága fücskám?

— Hajtad ide a fejedet apám, megsugom.

Az apa odahajítja fejét s a gyermek titokzatosan suttogja:

Ugy szerettem volna kérni egy autotombilt, egy kicsike játék-autotombilt.

A férfi megcsókolja a gyermek lázas arcját:

— Meg lesz édes kis fiam!

Nem, nem lehet — makkacskodik a gyermek — én nem irtam Jézusknának és ő nem találja ki magától.

Apám küldd be a Lilit, aztán menj és irj egy sürgönyt a Jézusknának és vidd el a postára, te magad, el ne készen!...

... Most egyet fordít a képen Krisztus keze.

— Egy nagy terem közepén óriási fa áll.

A sápadt arcú férfi gyengéd szeretettel rökogtatja alatta a játékokat.

Legelő egy kis autotombilt...

Azán rendre meggyújtja a gyertyákat s mikor előtte áll a diszes fa ragyogó, tündöklő pompájában, megelégedetten mosolyog.

Majd eltávozik a fától s a szemközt eső ajtónak tart.

Megnyomja a kilincset, az ajtó felpattan és... ah!

Kegyelem — hörghi az asszony kitárt karokkal — s esdeklően néz a Megváltó arára.

Nézz oda — parancsolja az Ur és ő — engedelmeseodik.

Ott a szoba, az elegáns kis boudoir közepén áll egy szépséges szép asszony mosolygó arccal, ragyogó öltözetben.

A férfi belép s az asszony kacagva néz rá:

Géza szép vagyok?

Ella — hördül fel a férfi — Ella, maga „most“ elmegy?

— Kedves barátom — vonja fel vállát könynyedén a szép asszony — belátja, hogy nem tehetek másképp. Berecskynél estély van s engem valószággal körülfoztak ma, — nem menekülhettem.

— A fia haldoklik, — suttogja a férfi megszorítva az asszony csuklóját.

Egy pillanatra elhalványul, aztán mosolyogva igyekszik kezét kiszabadítani a vaarmorokból:

— Géza, ne ijesztgessen.

A gyermeknek mindössze kis láza van.

Maga tulságosan elkenyveztet.

— Maga pedig feléje sem néz — felel morogván a férfin.

Istennem — jajdul tel panaszosan az asszony — magának nincs belátása.

Egész télen a nő egyesület karácsonyfáját díszíttem és...

A saját gyermekéről megfeledkezett — vágott közbe a férfin.

Maga goromba — darcáskodik a szép asszony — éreessen el!

A férfi szó nélkül fordít hátát s az ajtónak tart. Az asszony utána szól.

— No nem bánom. Hozzák be a kicsikét.

Addig honn maradok. Had lássam az örömet.

A férfi kimegy, meghuzza a csengőt s a gyermekért akar menni.

E pillanatban nyílik az ajtó s halott halvány arccal ront be Lili.

Nagyságos ur — hebegi reszketve — a kicsi... a Gézacska...

Az égne mi történt? hördül fel a férfi.

Meghalt — nyögi a szobaleány... .

A boudoirban magát ékesítő szép asszony egy rémes, rekedt sikoltást hallott.

A kicsi meghalt...

A sápadt arcú asszony ott a Krisztus-lábánál fájdalmasan zokog fel.

Felnéz az ur arcára.

Már nincs ott a kép...

A jobb keze oda van szögezve a keresztfához. De az arca, az arca most is szigorú.

Az asszony összekulcsolja kezeit:

... És bocsásd meg ami vétkeinket...

A Krisztus glóriás arca úgy mosolyog...

Az asszony lelkére pedig valami édes megnyugvás száll, a mint sirva-zokogva csókolja meg az ur kezét, ott, hol a szeg átfurta...

KARÁCSON-ESTÉN.

Oh szállj le hozzánk kicsi Jézus!
Mi is várunk ma tégedet;
S kit annyi sziv ohajt magához,
Látogass el e kis családhoz,
De hozz magaddal örömet.

Oh hozz a két óreg szívébe,
Ami legkedvesebb nekik,
Hogy hátra levő éltük napja,
Mitt a sors már kímélve adja,
Legyen csendes, vidám, szelid.

Kicsi Jézus! Anyám szeretné
Megérni, hogy boldog legyek.
Egy hü nő karján ah, ha látna,
A szíve többé 'de hogy tájna,
S talán nyugodtan halna meg.

Apám nagyok szeretné látni
Az élet-pályán a fiát,
Ki küzd az élet sok bajában,
Megállna helyét ott szilárdan,
Igy újra látná önmagát.

Oh még kicsordul szemem könnyre,
Ha többet kérni akarok,
Mi szeretünk Jézuska téged,
S aki szerel, szeretel, véded:
Halgasd meg szívünk mért dobog.

Fál én vajjon mit kárlek tőled?
Hozz én reám derős napot,
Hogy lelkem tiszta fénye mellett,
Ea egy-két vig dal megszülemlert,
Zaláljon a szívhöz legott.

És adj erőt, hogy tudjak tenni
Valami jót is másokért;
Te féj Jézuska titkon hordom,
Ha jót teszek, ha boldogitom,
És nem várok, nem pálya bért.

Oh szállj le hozzánk kicsi Jézus!
De mintha látán képedet
Széled mosolylyal megjeleni,
És mondandó: „remélni, hinni
Én vagyok itt a szeretet“!

Mezőgazdasági háziipar.

Még a régi jó időben hazánk legtöbb vidékén szokásban volt, hogy a gazdák a tél hosszú estéin, midőn a mezei munkák kénytelenek voltak abbahagyói, háziipari cikkek készítésével töltötték az időt.

ki ne hallott volna azokról a szép mesékről, nótákról, melyek a fonóban elhangzottak? Ezek pedig a népköltési gyűjteményeket gyarapították.

Pedig sok gazda szívesen foglalkoztatná családját olyan munkával, mely egy kis pénzt hozna a házhoz.

Meg van a munkásról, de nincs munka, nincs nyers anyag, melyet haszonnal lehetne feldolgozni. Így hangzik a panasz. De vajon van-e igazság ebben? Nincs. Csak egy kissé körültekintőknek kell lenniök.

Ehez hasonló ipar a cirok különféle alakú és nagyságú seprikké való feldolgozása. A cirok termelése nem jár sok vesződéssel és mégis sok hasznat nyújt.

Az egyszerű és kevés szerszám, mely ezen ipar üzéséhez szükséges, olcsó pénzért egyszer s mindenkorra beszerezhető.

Az egyszerű és kevés szerszám, mely ezen ipar üzéséhez szükséges, olcsó pénzért egyszer s mindenkorra beszerezhető.

A józannal gondolkodó kisgazda mindenesetre kötelességévé fogja tenni az érdeklődését, hogy önmagának allenszégévé ne váljon.

A józannal gondolkodó kisgazda mindenesetre kötelességévé fogja tenni az érdeklődését, hogy önmagának allenszégévé ne váljon.

K Ü L Ö N F É L É K .

Lapunk olvasóinak és önkéntes munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk. A „Csiki Lapok” szerkesztője és kiadóhivatala.

Kinevezés. A vallás és közoktatásiügyi miniszter Puskás Jenő gyergyóalfelvi állami felsőnépiskolai rendes tanítót a IX. fizetési osztályba nevezte ki.

Törvényhatósági közgyűlés. A december 30-án tartandó törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai a következők: I. Br. Fejérváry Géza elnökle alatt újból megalakított kormány kinevezésére vonatkozó leiratok.

Ugron Gábor bűnperre. A marosvásárhelyi királyi ítélőtábla f. hó 20-án hírlapra ki ítélté Ugron Gábor bűnperre. A tábla Ugron bűntetését igen jelentékenyen súlyosította.

Ugron a büntető törvénykönyv 417. szakasza alapján büntetésnek mondta ki a 416. szakaszának 1. és 4. pontjába ütköző vétkes bukás vétségében.

Uparhelyelege közgyűlése. A testvér Uparhelyelege a napokban törvényhatósági közgyűlést tartott, melynek főtárgya a bellügyminiszternek a vármegyei törvényhatósági határozatot megsemmisítő leirata volt.

Lefoglalt fegyverek. A Székely Nemzet írja: Vasárnap a brassói állomáson egy kocsiromány fegyvert és töltényt foglaltak le, mely Romániából érkezett és melynek feladója a román nemzeti liga.

A politikai helyzet szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra.

A díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, az a díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra.

Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik dícsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobb és hasznosabb lapunk olvasóinak, mint hogy fizessenek elő az „Ország-Világ”-ra.

Várható föllüggesztések. A bellügy-miniszter állítólag föllívást intézett mindama vármegyei főispánjaihoz, a mely vármegyék tisztviselői a törvényhatóság közgyűlési határozata értelmében megtagadták a kormány rendeleteinek végrehajtását.

A budapest-bukaresti m. kir. távbeszélő-vezeték megnyitása. A budapest-bukaresti m. kir. távbeszélő-vezeték a forgalom f. évi december hó 14-én megnyitott.

Bluzszám. Az angol, amerikai és francia-bluzok eredeti mintáinak nagy mennyiségűt közli a Budapesti Bazar karácsonyi bluzszáma.

32 gyertya-fényű új nagy lámpák olcsó áron eladó. Megtekinthetők lapunk kiadóhivatalában.

Legujabb.

A „Csiki Lapok” eredeti táviratai. Budapest, dec. 24. d. e. 8 óra 20 perc. Csiksztereda, dec. 24. d. e. 9 óra 30 perc.

A szolnoki főispán beiktatása.

Szolnokról telefonálják, hogy Lenk Gyula főispán mai beiktatása alkalmából a megyeház környékén csendőrség és katonaság volt készenlétben.

Zavargás Mezőtúron.

Mezőtúrról táviratozzák, hogy mivel a városi rendőrágrá képtelen volt a rend fenntartására, a városi tanács a rend fenntartását a csendőrségre bízta.

NYILTTÉR.)

Tekintetes Szerkesztő ur! Nem holmi dilettanciából, avagy profán érzésből fordulok a Szerkesztő urhoz; erre valóságos vis maior kényszerít. Lapjának eszévi 18. és 21. számában Dr Bocskor Bélának a nagy közönseget megtevésének igyekvő cikkei.

Nem tudom, olvasta-e a Szerkesztő ur azt a mesét, hogy élt egy mohamedán, aki mindennap azért imádkozott, hogy eljusson Mekkába.

Ezenkép Dr Bocskor Béla is, ki midőn a „Csikvármegyé”-ben a „Csiki székelly”-től győrtörve érezte magát, a kettőnk közötti ügyet ózisan nézve, elhuzálkodott vele és lenyugodott mellette.

Ezen úgynek — persze mindig csak Bocskor urra — születése fényes volt, halála csendes.

Bocskor ur azt remélte bizton, hogy a nagy közönsege az ítelés és következtetés tekintetében hasonlít azon egyénhez, ki éjjei szivarozva haladván végig az uton, a bakter azon kérdésére: nem látta a falu végén a táblát, a kire egy pélya van főtve?

Ezt kell higgyem, mikor Bartha orsz. képviselő ur azon hírlapi kijelentésére, hogy igen is a vad tárgyává tett rágalmazásban bűnösnek nem mondatam ki: Bocskor ur újból csak erre terelte a közönseg figyelmét.

T. Szerkesztő ur! Én úgy gondolom, hogy egy embernek, ki magát Dr Bocskor Bélának nevezi, nem volna szabad a „quidquid agis, prudenter agas et respice finem” bölcsességét soha szem elől téveszteni.

T. Szerkesztő ur! Én úgy gondolom, hogy egy embernek, ki magát Dr Bocskor Bélának nevezi, nem volna szabad a „quidquid agis, prudenter agas et respice finem” bölcsességét soha szem elől téveszteni.

kálatlan véleményt mondani olvasóira: nem egyéb, mint hypokrizmus. Az egész: Canis a non canendo!

A megalkotott vélemény és annak alanya is megfogható, alteralható, ignorálható, fumi-galható (és még isten tudja — hány főle latin szó!), de azért — ugy-e bár Szerkesztő ur? — hang képviselődés, ha valaki azt hiszi, hogy addig, míg Minerva istenasszony neki 94%-os denaturált spirituszt öntött a fejébe, addig minden másnak dugóhúzóét ékelte bele.

T. Szerk. ur! Ha egy cserépedényre reáittünk: öszetörök. Ha egy ércre reáittünk: a hangjából ismerjük tisztaságát.

Csikvármegye alispán-aspiranssa pedig rosszul hangzik.

Tisztelettel: Sándor Gergely, Birtokos.

Jegyzőkönyv.

Felvételtek Csikszépvizen, 1905. december 10-én a Sófálvi József és Zakariás Gerő urak között történt becsületbeli ügyben.

Mi alólirottak, mint Sófálvi József ur megbízottjai Zakariás Gerő urat lakásán felkerestük és azon sértésért, hogy Sófálvi József urat Makfalváról elcsapott jegyzőnek nevezte, megbízatusunkhoz képest kérdőre vontuk, szó val lovagias elégtétel-adásra birtuk fel.

Zakariás Gerő ur azt a nyilatkozatot adta, hogy ő nem emlékszik arra, miután borközi állapotban történt; de ha mégis megtörtént volna, — ő ezzel felünket sérteni nem akarta.

Részünkről ezen ügyet a lovagiaság szabályai szerint elintézve, befejezettnak nyilvánítjuk és jelen jegyzőkönyv kiadásával felünknek tudomására hozzuk.

K. m. f.

Zakariás Imák s. k. Zakariás Andor. s. k. Sz. 4850—908. ki.

Sófálvi József helyettes körjegyző urnak Csikszépviz.

Értesitem, hogy a kért szabadságidőt kérésben felhozott indokok és kötelezettségek alapján engedélyezem.

Nyáradszereda, 1903. dec. 9

(P. H.) Fikker, szolgabíró.

A személyemet illető állítás valótlan-ságára bizonyítékul szolgáljon a fenti hivatalos értesítés és azon körülmény, hogy a szepvizi helyettes körjegyzői állásomért a makfalvi segédjegyzői állásomról időközben önként lemondottam.

A magatartásra vonatkozólag pedig úgy tudom, hogy karakteres ember, ha valakit becsületében ok nélkül megsért, vagy bocsánatot kér, vagy kijelentését fenntartva, a következő-ményeket viseli; miután pedig a jegyzőkönyvből ezen tény egyike sem vehető ki — az ügy elbírálását a közönség jó izlésére bízom.

Csikszépviz, 1905. dec. 19.

Sófálvi József, helyettes körjegyző.

A „KÖZPONTI Kávéház-ba“

1 liter finom asztali jó bor utcán át dugaszolt üvegekben a mai naptól kezdve 70 fillér.

Korcsolyák

A legjobb gyártmányok már megérkeztek a karácsonyi és újvi ajándokul legmeglepetőbbek!

Kaphatók Csikszérván:

TROHÁN JÓZSEF

vas, fűszer és ércáru üzletében a legfinomabb-ól a legolcsóbbig, áriál választékban. 2-3

Befőttek

Barack, Meggy, Dió Som, Cseresznya, Paradicsom, Zöld bab

a legolcsóbb napi árban kapható

KLEIN OLGA

vegyszerkereskedésében, a Városháza szembe.

Zongora

teljesen jó karban lévő félszövid ELADO

Cime megtudható e lap kiadóhivatalában. 2-8

Eladó

Csikszentmártonban egy jó karban lévő

épületes belsőség

amely áll egy lakháztól (3 szoba, 1 üzlet-helyiség, 1 konyha, 1 kamara, 1 pince), egy sőtő-ház, egy istálló, gyümölcsös, veteményes kert, a ezenkívül 600 négyszögöl területű lucernásból. Cim megtudható e lap kiadóhivatalába

A CSIKSZEREDA

Takarékpénztár Főintézete

CSIKSZEREDÁBAN.

Fennáll 23 év óta. — Betét = állománya másfél millió. =

Kölcsonnt nyújt jelzálogra és értékpapirokra. Lessámtól váltókat.

Konvertál amortizációs és más drágább kölcsönöket a fél költsége és utánjárása nélkül.

Jelzálogos kölcsönöket a fél tetszése szerinti időközökben és részletekben törleszthetők.

Kölcsonnók kamatlába az összeg nagyságához képest minden kezelési és egyéb költséggel együtt összesen 5-6 százalék.

A pénztár iródat saját házában minden nap délelőtt 8 órától nyitva vannak.

10-10

Értesítés!

Van szerencsém a m. tisztelt közönség becses figyelmét felhívni, miszerint könyv-, papír-, író-, rajz- és hangszerkereskedésben mindig raktáron tartok különféle újdonságokat, valamint a leghírneve-sebb bel- és külföldi írók műveit, szak- és folyóiratokat, füzeteket, költeményeket, regényeket- és monológokat, ami raktáron nincs is,

hat nap alatt szállítok ki-adási árban.

REGÉNYI

kiadása filze-tekben díszes és egy szerek kötésben és szolid-árakba

Könyvnyomdai üzletemben

társadalmi, kereskedelmi és ipari célokra szükséges nyom-tatványokat, valamint nagyobb terjedelmű műveket, folyó-iratokat, lapokat, árjegyzé-keket stb. a legdicsőségesebb ki-velben nemcsak izléses és hibátlan módon, hanem a lehető legutányosab' árban

KÖNYVÁRUKERESKEDÉSEMEN

helyből — saját felvétel — új-, kézes- és műveléses ki-velésű lapokat 2-35 fill.

Nyomatvány

raktáromon folyton kész-letben tartok közigazga-

Figyelem!

Hirdetések közlésére leg-alkalmasabb a vidéki ösz-szes lapok között legel-terjedtebb

CSIKI LAPOK

politikai, társadalmi heti lap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fillér.

rási, közéleti, egy-házi, iskolai, kör, közéleti jegyzői, ügyvédi és magán nyomtatványokat a legjobb papírra nyomtatva iven-ként és behőtte. Kéz postakönyv.

nagy kelendő-kiadású a jog RTATLANOK kérve maradok

Csikszereda

Legújabb divatu meghívó, névjegy és eljegyzési minták:

Divat meghívó, névjegy és eljegyzési minták. B. u. é. k. FÖLDES ANTAL. CSENGEBY ANTONIA BRASSÓ. GALGÓCZY ANTAL BUDAPEST. JEGYESEK. 1905 AUGUSZTUS HAVÁBAN. 1906. KEMÉNY László. B. u. é. k.

SAJGÓ IMRE SZERDAHELY. HORVÁT IDA ERZSÉBETVÁROS. 1905 NOVEMBER HÓ 22-ÉN TÖRTÉNT EGYBEKELÉSÜKET TUDATJÁK. 1905. OKTÓBER HAVÁBAN.

NAGY ANTAL. Tamás Márton

Antal Zsigmond. B. u. é. k. Csikszereda

Legolcsóbb temetkezésel intézet Csikvármegyében. FILÓ KÁROLYNÉ temetkezésel intézete Csikszérvánban. Raktáron tartok, mint egyedüli különlegességet: Kész koporsókat (saját készítményem). Szemfődeleket (legelső gyárból). Sírköveket és szallagokat. Mirtusz- és gyertyaköveket. Halott kész ruhákat (harisnyát, cipőt). Menyasszonyi fátlyót (szekendőt, krepot). Szallagokat (felrattal és felirat nélkül). Gyertyákat (templomi és asztali). Fehér és sárga viaszkeresztet. Gyászátalokat, párnákat. A fentebb felsorolt cikkeket, melyeket raktáron tartok és legelső gyárból szerzek be, valamint saját készítményeim, ugy azon helyzetben vagyok, hogy temet-kezéseket Csikvármegyében legolcsóbban én eszközölhetek. Ravatal felállítás, valamint saját gyászkozmim dija a legmérsékeltébb. Szives tudomására kívánom hozni a n. é. közönségnek, hogy itt Csikszérván-ban amely kesyér-irigy ellenéremnek az az állítása, hogy fentebb felsorolt árni-mat tölle szerzem be az: aljas rágalom, miről szükség esetén személyesen meg-győződhetik a n. é. vevő közönség nagy raktárom megtekintésénél. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel FILÓ KÁROLYNÉ.

Kézűnek nyomdákban a legolcsóbb árban csak és izlésesen a leg rövidébb idő alatt.

Még
Tart
&
karácsonyi és ujévi
ajándék

GYERMEKJÁTÉKSZEREK

nagy és olcsó választékban

Székelyhidý Sándor

női és férfi divat-üzletébe. Csikszeredában, a Hutter-szállodával szemben.

Ugyiszintén női és férfi divatcikkék, meglepő ajándéktárgyak olcsón.

Tessék meglátogatni és meggyőződni!

A Richter-féle HORGONY-KŐÉPÍTŐSZEKRENYEK nagyraktára.

CSIK-SZEREDA VÁROS ÉS VIDÉKE

szezfogyasztó közönsége becses tudomására van szerencsém
hozni, hogy a legnagyobb szakavatossággal berendezett

== CSIKZSÖGÖDI ==

SZESZGYÁR

üzeme megkezdődött és az igen tisztelt szezvásárló közönség
rendelkezésére állván, nagybecsű rendeléseit kőszéggel eszközölöm.

Melyek után vagyok a n. é. közönség kész szolgája

== ZIMMERMANN ADOLF. ==

3-52

TAKÓ KÁROLY

férfiasabó ünete Csikszeredában (Lázár Domokos-féle épületben, régi gyógyszerár.)

Ajánlja magát elegáns és legújabb divat szerint szabott

FÉRFIRUHA

pontos készítésre. Kezességet vállal kifogástalan kiviteléért

Nagy raktár tart valódi első jó minőségű angol ruhaszövetekben.

Pontos és gyors kiszolgálás! — | — Mérsékelt szolid árak

42-52

Gyomorbajban szenvedőknek!

Mindazoknak, kik akár megbűlés, akár a gyomor feltelherlése, akár pedig
hiányos, nehezen emészthető, igen meleg, vagy igen hideg ételek élvezése, vagy
pedig rendezetlen életmód által maguknak valamely gyomorbajt, rendezetesen:

**Gyomorhurutot, gyomorgörccsöt, gyomorcsikarást,
nehéz emésztést, elnyálkásodást**

szereztek, egy kitűnő háziszser ajánlatik, melynek kiváló hatása már sok év
óta ki van próbálva. — Ez nem más, mint az

Ullrich Hubert-féle FÜSZERESBOR

Ez a fűszeres bor a legkiválóbban gyógyhatásának talált növé-
nyekből és a legkitűnőbb jó borból készítették, erősíti és táplálja
az ember emésztőszervezetét, elhárítja az emésztési zavarokat és
az egészséges vér újra képzésére kiválólag hat.

A fentnevezett Fűszeresbornak kellő időben való használata által a gyo-
morbajok már csirájukban megsemmisíttetnek. Tehát seuknek sem kell kése-
delmeskedni, hogy azt kellő időben használja. A krónikus gyomorbajnál fellépő
jelenségek, melyeknek: a főfájás, felbőfögések, mellégés, puffadás, há-
nyással egybekötött emelygés, még ha olyan hevesek lépnek is fel, a
bornak néhányszori élvezete után azonnal elenyésznek.

Székdugulás

és annak kelle-mellen következményei, mint a szorulás
kolikus fájdalmak, szivdobogás, álmatlanság,
valamint a vértőlulások a májban, lépben és a verőczer rendszerben (aranyeres
bántalmak) a Fűszeresbor által gyakran igen gyorsan elháríthatnak. — A
fűszeresbor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű székelés által az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és belekből eltávolítja.

A sovány és halvány kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

nagyrészen a rossz emésztésnek, hiányos vérképződésnek és a máj beteges
állapotának a következményei. Az étvágytalanság az ideges elerényedés és le-
hangoltság, továbbá a gyakori fejfájások, az álmatlan éjszakák lassanként vég-
kép kimerítik az embert. — A fűszeresbor az elgyengült életerőnek új impul-
szust ad. — A fűszeresbor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és
táplálkozást, kormányozza az anyagcseret, gyorsítja a vérképződést, lecsillapítja
a felingerelt idegeket és egészen új életkedvet teremt. — Mindezeket számos
elismerés és hálaírat bizonyítja.

A fűszeresbor palackokban 1 frt 50 krért és 2 frtért a következő gyógy-
szertárakban kapható: Csikszereda, Csikszépvíz, Csikszentmiklós, Karczafalva,
Kápolnás-Oláhtalu, Homótd, Dálya, Bögöz, Darócz, Zombor, Barót, Telegdi-
bazon, Tusnád, Bankfalva, Csikszentgyörgy, Sósmező, Gyergyószentmiklós,
Gyergyódttró, Gyergyó-Alfalu, Gyergyótölgyes, Gyergyóújfalú, Csikszentmárton,
Kászon, Parajd, Siklód, Korond, Etéd, Farkaslaka, Székelykeresztúr, Erked
Felek, Szászkeresztúr, Kacza, Köhalom, Ugra, A.-Rákos, Bodok, Miklovár,
N.-Ajta, Bolon, Zalán, Csernáton, Bereczk, Zabola, Sepsiszentgyörgy, Kézdi-
vásárhely s így tovább Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb
helyiségeiben levő gyógyszerárakban.

Csikszeredai gyógyszerárától Fűszeresbor eredeti minőségben három és
háromnál több palackkal megrendelésre küldetik Ausztria—Magyarország val-
amennyi helyiségbe.

Utánzásoktól őrizkedni kell!

20-0

Világosan

ULLRICH HUBERT-féle Fűszeresbort kell kérni!!!

ÉRTESETÉN!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Nagy
Gyula ur fűszerkereskedése mellett, már meglévő elsőrendű

borbély- és fodrász-

üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően egész újonnan, Hygenikusan rendez-
tem be. — A Hygea szempontjából minden állandó vendégnek külön fiók van.

A KÜLÖN FIOK-ban van: haj- és bajszkefe, hajszkötő, fésű, blok stb. Ugyiszintén gon-
doskodtam arról is, hogy a közös használatban levő eszközök is mindig tiszták és fertőt-
lenítve legyenek minden egyes vendég előtt és után.

Ugyiszintén van szerencsém b. figyelniükbe ajánlani magamat, mint **KÉZ- és LÁBÁPOLÓ.**

ILLATSZEREKBŐL elsőrendű jó minőségűeket tartok raktáron. Kaphatók: Fogápoló-
szerek, mindennemű arczszépitő-szereket, Margit- és Dianna-krém, szappan és pudereket.

Milyen mindekre fölhyom a n. é. közönség figyelmét, kérem nagybecsű pártfogá-
sukat, melyet pontos kiszolgálással igyekszem kiérdemélni. Mély tisztelettel

Megrendelés pontosan teljesítetik!

FEKETE VILMOS

első cskimogyai hygenikus, fodrász és
fogművész Csikszeredán.

16-25

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSOBAN.

Csikszeredán kapható: Albert Balázs és Fia urak kereskedésében.

25-0

PECSETNYOMÓK

az új rendelet szerint készítre
a legjutányosabban csakis
Szvoboda József könyvkeres-
kedésében kaphatók Cszeredán.

MEGYÉTELRE KERESÜNK ERDŐT, BÁNYÁT

Unió Ügynökség és kereskedelmi vállalat, Brassó Kapu-utcza 16. szám.

Unió Ügynökség és kereskedelmi vállalat, Brassó Kapu-utcza 16. szám.

Keresünk erdőket, földbirtokokat, a mennyiség vagy minőség tekintete nélkül **bányákat** **megvételre** arányjogokat, arany és ezüst régiségeket, történelmi nevezetes tárgyakat

Gyári cégektől kizárólagos eladási joggal van **Erdély egész területére** pénzszekrények, autók, gépek, motorok és egyszerű kerékpárok, butorok, fali képek, vadász-fegyverek, ókszer, stb. cikkekben egy-nes képviselőnk részletfizetés ellenében

Közvetítünk ingatlanok, földbirtokok, erdő, ház és egyéb telkek, termények, háziállatok **adás-vételét** gyümölcsök valamint szántóföldek, kaszálók gyárak, malmok, üzletek bérbe- és

Becserélünk vagy felelőség mellett kijavítatunk **régi gépeket** valamint újak vételéhez olcsó költséget közvetítünk.

Amortizációs kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **házakra és földbirtokokra** konvertálását **közvetítjük** megterhelt birtokokon levő régi kölcsönök újabb, olcsóbb

Bármely üzleti — itt meg nem nevezett — **áru-cikkek** beszerzése iránti megbízást, megkeresést elfogadunk

Biztosítási ügyletek megkötését élet-, tűzkár, baleset, biztosítások megkötését **feltétlen megóvásával teljesítjük** a biztosítandó felek teljes jogainak biztos és

Részletfizetés ellenében közvetítjük a házi **könyvtárak** teljes berendezését a lehető legolcsóbban.

Adás-vétel bármely ágazata valamint biztosítások körül felmerülő peres ügyeket, vagy egyezkedéseket **elvállaljuk** jogi tanácsadónk közbenjöttével a lehetőségig eredményes intézkedés biztosítása mellett

A nagyérdemű közönség ohajának eleget tettünk vállalatunk megnyitásával, — és rövid fennállásunk óta már minden irányban jelentős megbízásokat juttattunk jó végeredményű elintézéshez. Kérjük a nagybecsült közönség további pártfogását, melynek ellenében mi is igyekezni fogunk úgy, mint eddig is, a nagyérdemű közönség igényeinek minden tekintetben megfelelni.

Bármely irányban történendő kérdésközpontokra mindenkor díjtalanul szolgálunk pontosan részletezett felvilágosítással.

UNIO ÜGYNÖKSÉG ÉS KERESKEDELMI VÁLLALAT BRASSÓBAN, KAPU-UTCZA 16. SZ.

10-18

Unió Ügynökség és kereskedelmi vállalat helyi ügynököket minden helységben alkalmaz.

Öt koronáért

küldök egy posta csomag 4 és fél kiló (kb. 50 darab) kevésbé megsérült finom cnyhc **pipere-szappant** róssa, lilomtej, orgona, ibolya, rezedu, jazmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel.

AUFFENBERG JÓZSEF 10-52
Budapest, VIII., Bezerédi-utcza 3. szám.

Nincs többé iszákosság!

A **Zoa-por** használata után amiről ezer meg ezer köszönőlevél békét beérkezett. A **Zoa-por** kávé-, ital-, étel- vagy szesz italban adható anélkül, hogy arról az ivó tudomással bírjon. Teljesen ártalmatlan. A **Zoa-por** többet ér, mint a világ minden szobeszele a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodáhatást, hogy az iszákosnak a szesz italokat ellenszenvessé teszi. A **Zoa** oly csendesen és biztosan hat, hogy ezt feleség, testvér — vagy leánygyermekek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtje mi okozta javulását.

Zoa a családok ezreit békítette ki, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. Egy adag ára egy teljes kurához 10 kor. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja:

Auffenberg József
Budapest, VIII., Bezerédi-utcza 3. szám.

Gazdáknak ingyen!

Hasznos tanácsadó a házi állatoknak hizlalására és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és ettől való megóvásukról című minden gazdának nélkülözhetetlen tanácsadó könyvet mindenkinek, aki a lapra hivatkozik ingyen és bérmentve küldöm. Olvasó köröknek, valamint gazdasági egyesületeknek kívánatra több példányt is küldök.

Auffenberg József
Budapest, VIII., Bezerédi-utcza 3.

Az Agrár Takarékpénztár RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Csikszeredai Fiókiintézete

FŐTÉR. CSIKSZEREDÁN. FŐTÉR.

LESZÁMITOL

Váltókat a lehető legutána-nyosabb kanatláb mellett.

Olcsó jelszám kölcsönöket nyújt földbirtokra és helyi forgalmasabb helyen fekvő köházakra 4% alapkamatu amortizációs költséget ad.

Kölcsönnyújtásodén jegyzett értékpapirokra.

Vess és elad értékpapirokat, külföldi pénzeket és értéket.

Elfogad takarékbetétet s azokat 4% kamatoztatja és felmondás nélkül fizeti vissza.

13-26

A magyar

Olajipar Részvénytársaság

a tisztelt ipartelep- és céplő-gép-tulajdonosoknak ajánlja ezennel, kiváló minőségű

GÉPOLAJ TERMÉKEIT

melyek eredeti gyári árban

kapható:

NISZEL LÖRINCZ ÉS TESTVÉRE
gép-olaj-raktárban

— CSIKSZEREDÁN. (Főtéren). —

20-20

Elektro-Vitalizőr,

Dupla villanydelejes kereszt v. csillag.

R. B. 86967. sz. Gyógyító és feltöltő jótállás mellett készvény, reuma, asthma, (nehéz lélegzés) álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migron, tehetetlenség, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg aki 86967. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használ, ott kérem az én készülékemet megkísérlni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.
A nagy készülék 8 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.
A központ elárulást helyi szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

AUFFENBERG JÓZSEF Bpest, 10-52 VIII., Bezerédi-utcza 3.

Telefon 2. — Telefon 2.

Elvállalunk csinos és hibátlan kivitelben mindennemű reklám-nyomatványoknak el készítését, ugyszintén illő díjazás mellett lapunkban hirdetésként is közlünk, melyet olcsón felvesz a

CSIKI LAPOK

nyomdája.

Kiadó:

SZVOBODA JOZSEF

könyvkereskedő és nyomdatulajdonos

CSIKSZEREDÁN.

Telefon 2. — Telefon 2.

= A MÁLNÁSI =

„SICULIA“ (SZÉKELY)

ÁRTÉZI SAVANYU GYÓGYFORRÁS

hikarbonátokban és konyhasóban a világ legújabb — természetes alkalikus sós savanyuvizét

Korányi, Kéty, Rigler, Vámosy, Hirschler Generich, Tausk, Irsai, Onodi, Polataek stb. hírnemes egyetemi tanárok és specialisták a Gége, Torok, Légcső, Tüdő, Gyomor, Bél, Vese, Máj és Hólygárbántalmaknál, különösen ezeknek hevony vagy idült hurutos megbetegedéseinél minden eddig ismert ásványvizűl jóval hatásosabbnak minősítették. Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő.

Keselő tulajdonos:

„SICULIA“ RÉSZVTARS. MÁLNÁSFÜRDŐ (Háromszék vármegye).

Főraktár: Nagy Gyula keresk. Cs-szereda. Dobay S. gyógyszer. Cs-szénárton

!! Kérjük a „Sicula“ névre figyelni!!

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tul halmazott raktáramból világhírű kiválóágukért általánosan kedvelt mexikói ezüst árúmat és 6 db mexikói ezüst asztali kését, 6 db mexikói ezüst evő villát, 6 db mexikói ezüst evőkanalat, 12 db mexikói ezüst kávéskanalat, 6 db kiváló dessert kését, 6 db kiváló dessert villát, 1 db mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 db mexikói ezüst tejmerítő, a 48 db összesen csak 6 fnt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és félkiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartosságáért és kiváló minőségéért 24 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

AUFFENBERG JÓZSEF 8-52
Budapest, VIII., Bezerédi-utcza 3. szám.